

Regelverk for Garantiinstituttet for eksportkreditts (GIEKs) garantiordninger

Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet, med virkning fra 20.06.2020
*Erstatter tidligere Regelverk for Garantiinstituttet for eksportkreditts (GIEKs) garantiordninger
fastsatt av NFD 03.04.2020.*

1 Innledning

Regelverket for Garantiinstituttet for eksportkreditt (heretter kalt Regelverket) er utarbeidet i medhold av § 8 i Reglement for økonomistyring i staten og kap. 8 i Bestemmelser om økonomistyring i staten fastsatt 12. desember 2003 med endringer senest 23. september, samt kap. 6 i Bestemmelser om økonomistyring i staten for de regler som gjelder grunnfondet til U-landsordningen.

Reglement for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten (heretter kalt Reglementet) er overordnet Regelverket med de unntak som eksplisitt framgår av Regelverket.

Regelverket er sidestilt med *Hovedinstruks for styring av Garantiinstituttet for eksportkreditt* (heretter kalt Hovedinstruksen) og *Retningslinjer for forvaltningen av selskap som staten eier som følge av misligholds- og gjenvinningsaker i Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK)* (heretter kalt Retningslinjene).

Formålet med Regelverket er å regulere følgende garantiordninger:

- Alminnelig garantiordning
- Garantiordning for investeringer i og eksport til utviklingsland (heretter referert til som U-landsordningen)
- Garantiordning for byggelån til skip, fartøy og innretninger til havs
- Garantiordning for kraftintensiv industris kraftkjøp
- Midlertidig garantiordning for kjøp av skip fra verft i Norge til bruk i Norge
- Midlertidig garantiordning for re-forsikring av kredittforsikring
- Ikke operative ordninger (ordninger under avvikling)

En liste av definisjoner fremkommer av vedlegget til Regelverket.

Endringer i Regelverket punkt 2.1, 3.2, 3.3 og 3.4, samt øvrige endringer som har vesentlige økonomiske eller administrative konsekvenser, skal forelegges Finansdepartementet før implementering.

1 Mål, målgruppe og kriterier for måloppnåelse

Alminnelig garantiordning

Formålet med Alminnelig garantiordning er å fremme norsk eksport og norske investeringer i utlandet. Målgruppe er bedrifter og næringsdrivende som bidrar til norsk eksport eller investeringer i utlandet. GIEKs medvirkning til norsk eksport av varer og tjenester og ved investeringer i utlandet, målt ved kontraktsverdi knyttet til GIEKs tilbud om garanti og garantier skal legges til grunn ved vurdering av måloppnåelse.

U-landsordningen

Formålet med U-landsordningen er å fremme norsk eksport og norske investeringer i land som definert i Regelverkets kapittel 4.1 og med høyere risiko enn det som er akseptabelt under Alminnelig garantiordning. Det legges til grunn samme målgruppe og kriterier for måloppnåelse som under Alminnelig garantiordning.

Garantiordning for byggelån til skip, fartøy og innretninger til havs

Formålet med garantiordningen for byggelån til skip, fartøy og innretninger til havs er, gjennom risikoavlastning for private banker, å bidra til å sikre at norske skipsverft, offshoreverksteder og annen relevant virksomhet oppnår byggelån og på den måten bidra til å sikre økt aktivitet. Målgruppen er selskaper som er lokalisert i Norge og som produserer enhetene som omfattes av ordningen. GIEKs medvirkning til ordreinngang for norske selskaper for bygging, ombygging eller sammenstilling av skip fartøy eller innretninger til havs skal legges til grunn ved vurdering av måloppnåelse. Ordreinngang måles i kontraktsverdi.

Garantiordning for kraftintensiv industris kraftkjøp

Garantiordningen for kraftintensiv industris kraftkjøp skal medvirke til at aktørene kan inngå langsiktige kraftavtaler på forretningsmessige vilkår. Målgruppen er selskaper registrert i Norge med virksomheter innenfor trelast og trevare, treforedling, kjemisk produksjon og metaller, og som har et årlig kraftforbruk på minst 10 GWh. GIEKs medvirkning til at kraftintensiv industri kan inngå langsiktige kraftavtaler på forretningsmessige vilkår skal legges til grunn ved vurdering av måloppnåelse. Dette måles gjennom en vurdering av hvorvidt GIEKs garantitilbud treffer behovet for garantier til aktørene i markedet.

Midlertidig garantiordning for kjøp av skip fra verft i Norge til bruk i Norge

Formålet med den midlertidige garantiordningen for kjøp av skip fra verft i Norge til bruk i Norge er å bidra til at redere i Norge oppnår finansiering på markedsmessige vilkår og dermed medvirke til økt aktivitet for skipsverft i Norge. Ordningen er åpen for selskaper som er registrert i Norge og som kjøper det som er omfattet av ordningen. Målgruppen er verft og underleverandører i Norge. GIEKs medvirkning til ordreinngang for skipsverft i Norge skal legges til grunn ved vurdering av måloppnåelse. Ordreinngang måles i kontraktsverdi. Garantiordningens betydning for underleverandører til verft og for små og mellomstore bedrifter skal inkluderes i vurderingen av måloppnåelse.

Midlertidig garantiordning for re-forsikring av kredittforsikring

Formålet med den midlertidige garantiordningen for re-forsikring av kredittforsikring er å opprettholde et tilstrekkelig kredittforsikringstilbud for selskaper som selger sine varer og tjenester ved kredittsalg, gjennom å tilby risikoavlastning til kredittforsikringsselskapene. Ordningen er åpen for kredittforsikringsselskaper som tilbyr kredittforsikring til selskaper som har rett eller plikt til å registrere seg i Foretaksregisteret. Ordningen er godkjent av ESA som lovlig statsstøtte. Ordningen er midlertidig og gjelder risiko pådratt i mellom 1. januar 2020 og 31. desember 2020, men kun utbetalinger knyttet til krav meldt inn 12. mars 2020. Garantiordningens medvirkning til opprettholdelse av forsikret salg i kredittforsikringsmarkedet i 2020 skal legges til grunn ved vurdering av måloppnåelse. Videre skal bedrifter registrert i Foretaksregisteret og deres datterselskaper sin tilgang på kredittforsikring i 2020 legges til grunn for måloppnåelse.

2 Generelle regler for GIEKs garantiordninger

2.1 Almennelige bestemmelser

Balansekrav – definisjoner av begrep

Det gjelder balansekrav for hver enkelt ordning¹, jf. pkt. 3.3 i Hovedinstruksen om at GIEK skal oppfylle kravet om at den enkelte ordning skal gå i balanse på lang sikt inkludert eventuelle tapsfond.

Med balanse for de ulike garantiordninger menes at det skal oppnås balanse mellom premier, gjenvinninger, finansinntekter og statlig tilskudd til tapsdekning på den ene siden, og administrasjonskostnader, finanskostnader og utbetaling under garantier på den andre siden. Regnskap for den enkelte garantiordning benyttes til å måle oppfyllelsen av balansekravet. Overføringer av kapital fra GIEK til statskassen skal synliggjøres i regnskapene for de ulike garantiordningene.

Risikodeling

GIEK skal, hvis det er hensiktsmessig, søke å oppnå risikodeling og på annen måte søke å minimalisere fremtidige tap.

Risikonivå

Risikoen vurderes på grunnlag av risikobildet på tidspunktet for tilbudet om garanti.

Premiefastsettelse

For garantier skal det kreves premie som fastsettes på grunnlag av en vurdering blant annet av risikoens art og størrelse, premienivået i andre land og internasjonale avtaler om minimumspremier. Premiene må fastsettes slik at hver enkelt garantiordning oppfyller balansekravet.

Dekningssatser

Ved dekning av kommersiell risiko kan garantien ikke overstige 90 pst. for den del av den totale kreditt som forfaller de første åtte år. Betalingsterminer som forfaller senere enn åtte år etter utbetaling av lånet kan dekkes fullt ut. Hvis garanti gis i form av generalgaranti kan inntil 95 pst. dekkes når særlige grunner foreligger. Politisk risiko kan dekkes med inntil 100 pst.

Administrasjon av ordningene

Garantipremie/-gebyr og eventuell gjenvinning skal innbetales på egen konto for den enkelte ordning som både skal dekke forventede utgifter pga. tap og administrative utgifter². Midlene skal overføres til konti i Norges Bank knyttet til konsernkontoordningen.

Dersom ordningens likviditetsreserver ikke er tilstrekkelig til å dekke administrasjonsutgifter eller utbetaling under garantier, kan GIEK trekke på særskilt årlig trekkfullmakt for den enkelte ordning når det er gitt av Stortinget. Netto negativ saldo på trekkfullmakten registreres fortløpende som utlån i statsregnskapet. Det skal beregnes renter på lånet, og lånet nedbetales av de respektive garantiordningene.

¹ Ordninger under avvikling har ikke balansekrav. Det kan også presiseres at anbudsgarantiordningen, som ikke reguleres i dette regelverk og reguleres av retningslinjer fra Norfund, heller ikke har balansekrav.

² Dette er hovedvilkår om statsgaranti, jf. 8.2.2 første ledd bokstav a. Det vises til Hovedinstruksen og vedlegg for eventuelle unntak fra dette vilkåret.

Den påfølgende prosedyren skal kun benyttes i de tilfellene hvor GIEK ikke klarer å innfri sine garantiforpliktelser innenfor den aktuelle ordningens økonomi og trekkfullmakt ikke er gitt av Stortinget (eller ikke er tilstrekkelig).

1. NFD skal underrettes umiddelbart hvis GIEK skal utbetale erstatning eller hvis det er stor sannsynlighet for utbetaling, og GIEK ikke klarer å innfri sine garantiforpliktelser innenfor den aktuelle ordningens økonomi.
2. GIEK skal da underrette NFD skriftlig om størrelsen på garantien, når garantien forfaller, om den forfaller i flere rater, hvilken valuta garantien er gitt i, hvilket tidsrom det er mellom erstatningsforpliktelsens inntredelse og når utbetalingen skal finne sted, muligheten for gjenvinning og forventet tap. Dersom det er tale om flere garantier og flere garantiordninger, skal opplysningene gis for hver enkelt garanti under disse ordningene.
3. Dersom det viser seg at NFD må fremme kgl. res. og/eller egen proposisjon til Stortinget for å sikre kapitaltilførselen til GIEK, skal NFD holdes løpende orientert om forhold som kan påvirke størrelsen på det aktuelle beløpet (som valutakursutvikling).

2.2 Hovedvilkår og spesifiserte standardvilkår

Hovedvilkår

- Total ramme for ordningene (summen av nye og gamle tilbud om garanti og nytt og gammelt garantiansvar) fastsettes av Stortinget. GIEKs samlede ansvar for hovedstol under garantier og tilbud om garanti må ikke ved tidspunkt for utstedelse av nye tilbud om garanti overstige de rammer Stortinget fastsetter.
- Garantiformen for statlige garantier skal normalt bestå i at staten stiller seg som simpel kausjonist. GIEK har adgang til å fravike dette kravet³.
- Det skal normalt etableres en formell og reell risikofordeling på pro rata basis for statlige garantier. Med mindre annet er bestemt under vilkår for den enkelte garantiordning, har GIEK adgang til å fravike dette kravet⁴.
- Garantipremie skal normalt innbetales som et engangsbetrag, og garantier skal ikke stilles før fastsatt premie er fullt innbetalt. GIEK har adgang til å fravike kravet om full forhåndsinnbetaling av premie⁵.
- Dersom en garanti knytter seg til lån tatt opp i utenlandsk valuta, skal statens ansvar normalt begrenses oppad til et gitt kronebeløp. GIEK har imidlertid adgang til å dekke risiko i valuta ved valutakursendringer fullt ut uten begrensning i NOK⁶. Det kan gis garantier i valutaer som i sin alminnelighet anvendes i forbindelse med internasjonale forretninger, eller i annen valuta såfremt slik garantistillelse synes hensiktsmessig ut i fra risikohensyn.
- GIEKs tilbud om garanti og garantier i utenlandsk valuta skal omregnes til norske kroner etter dagskursprinsippet. Dette gjelder blant annet ved vurdering av om det er ledig plass

³ Unntak fra pkt. 8.2.2 første ledd bokstav b i Reglementet.

⁴ Unntak fra pkt. 8.2.2 første ledd bokstav c i Reglementet.

⁵ I følge brev fra daværende Senter for statlig økonomistyring (nå DFØ) av 22. desember 2004 er denne praksis innenfor Reglementet og det er ikke behov for å få innvilget unntak fra pkt. 8.2.2 tredje ledd i Reglementet. Dette er dermed kun en tydeliggjøring og presisering av pkt. 8.2.2 tredje ledd i Reglementet.

⁶ Unntak fra pkt. 8.2.2 femte ledd i Reglementet.

for nye tilbud om garanti⁷. Spesifiserte standardvilkår for den enkelte ordning fremkommer under særskilte regler for de enkelte ordningene nedenfor.

2.3 Kriterier for tilbud om garanti

Kriterier for tilbud om garanti som for eksempel garantiens omfang eller garantimottaker fremkommer under særskilte regler for de enkelte ordningene nedenfor. I denne delen av regelverket fremkommer krav til administrative forhold og saksbehandling i GIEK som gjelder på tvers av de ulike garantiordningene.

2.3.1 Krav til søknadsbehandling

Saksbehandlingen skal følge reglene i stortingsvedtak, forvaltningsloven og krav til god forvaltningsskikk, habilitet og etisk adferd. Det vises også til Reglementet 8.3.2. Det må vises ekstra påpasselighet hvis det er mulig at de omsøkte beløp kan overstige garantirammen. Det må legges vekt på å unngå usaklig forskjellsbehandling. For å sikre likebehandling skal GIEK utarbeide informasjonsmateriell slik at GIEK kan nå alle potensielle søkere innenfor målgruppen som garantiordningen er rettet mot.

Det skal foreligge skriftlige rutiner for kredittvurdering og skriftlige retningslinjer for når tilbud om garanti faller bort.

2.3.2 Krav til brev med tilbud om garanti, avslagsbrev og garantierklæring/-avtale

Innvilgede søknader om garanti skal bekreftes ved brev som inneholder alle vilkår, eller henvisninger til vilkår i øvrige dokumenter i transaksjonen, som må oppfylles for å få innvilget garanti. Tilbud om garanti skal inneholde tidsfrist for aksept.

Avslåtte søknader skal bekreftes med avslagsbrev. GIEKs vedtak under de ordninger dette Regelverket omhandler, er ikke å betrakte som enkeltvedtak i henhold til forvaltningsloven og kan derfor ikke påklages. Avslagsbrev skal inneholde opplysninger om at det ikke er klageadgang på vedtak fattet av GIEK.

GIEK er unntatt fra kravet om at garantien skal utformes som en kontrakt⁸. Når tilbud om garanti aksepteres, skal det utstedes garanti som skal undertegnes av GIEK. Garantimottaker aksepterer vilkårene for garantien i det premien innbetales, eller skriftlig aksept på tilbud er sendt GIEK. Garantien skal inneholde informasjon om, eller henvisning til informasjon om⁹:

- garantiens størrelse og varighet
- spesielle garantivilkår og forutsetninger
- henvisning til generelle regler eller dokumenter som ligger til grunn for garantien
- presisering av garantimottakers informasjonsplikt
- konsekvenser av eventuelt mislighold av vilkårene i garanti, med angivelse av aktsomhetsgrad som skal legges til grunn, som suppleres med alminnelige rettsregler

⁷ Vedtak om tilbud om garanti gis etter vurdering av størrelsen av tilbudet om garanti og rammeutnyttelse på vedtakstidspunktet.

⁸ Unntak fra pkt. 8.3.3 første ledd i Reglementet.

⁹ Dette er en tydeliggjøring og presisering av pkt. 8.3.3 i Reglementet.

- rett til gjenvinning/inndriving ved innfrielse av garantiansvar, herunder spørsmålet om dekning av omkostninger, rett til inntreden i sikkerhet og sikring mot tap pga. kommersielle innsigelser fra debitor i regressomgangen

Brudd på vilkår i garantien, herunder brudd på informasjonsplikten, skal i henhold til GIEKs garanti og alminnelige rettsregler kunne få betydning for GIEKs ansvar. Dette kan f.eks. innebære helt eller delvis bortfall av garantidekning. Garantien skal undertegnes på vegne av GIEK av en ansatt som er spesielt bemyndiget til det. Det skal foreligge en skriftlig oversikt i GIEK over hvem som har slik myndighet.

GIEK skal til enhver tid ha oversikt over tilbud om garanti og gjeldende garantiansvar for utstedte garantier inkl. endringer i form av nedtrapping eller bortfall. Det vises til øvrige krav i Reglementet 8.3.4 om registrering av tilbud om garanti/garantiansvar.

2.4 Oppfølging og kontroll

Oppfølgings- og kontrolltiltak skal normalt baseres på mottatt innrapportering fra avtalepartene, i tråd med GIEKs vilkår, og tilpasses den risiko som tilbudet om garanti innebærer. GIEK må løpende sette seg inn i innsendt informasjon og etterlyse informasjon som er ufullstendig eller ikke oversendt til rett tid. Gjennomgang og vurdering av innrapporteringen skal dokumenteres skriftlig. Den oppfølging og kontroll som foretas, skal være tilpasset den aktuelle kontraktssituasjonen og den nytte den gir. Som ledd i oppfølgingen skal GIEK:

- påse at avtalte rapporter faktisk er mottatt
- gi nødvendig tilbakemelding til avtalepartene om deres rapportering
- treffe tiltak dersom kontrollen avdekker muligheter for uregelmessigheter

Normalt vil kontroll innebære å vurdere om rapportering fra avtalepartene tilsier at garantien er benyttet i samsvar med forutsetningene. Kontrolltiltak av mottatt rapportering skal omfatte følgende:

- en generell formalia- og rimelighetskontroll
- gjennomgang og vurdering av innrapportert informasjon m.h.t. avvik

Ut fra gjennomgangen av mottatt innrapportering skal det vurderes om det er behov for ytterligere oppfølgings- eller kontrolltiltak, spesielt dersom gjennomgangen avdekker muligheter for uregelmessigheter.

Dersom garantimottaker sender skriftlig søknad til GIEK om samtykke til å endre den underliggende avtalen i forhold til vilkår forutsatt i garantien, må GIEK innen rimelig tid gi tilkjenne om endringer kan godkjennes eller ikke.

2.4.1 Krav til rapportering fra garantimottaker

GIEKs garantier skal normalt inneholde krav om at garantimottaker informerer GIEK om utbetaling av lån. Videre skal GIEK informeres om alle forhold som med rimelighet kan sies å ha betydning for GIEKs ansvar. GIEK er unntatt fra kravet om periodisk rapportering fra garantimottaker¹⁰.

¹⁰ Unntak fra pkt. 8.3.3 andre ledd bokstav c i Reglementet.

2.4.2 Tapsbegrensning

Tapsbegrensende tiltak

Ved mislighold og mulighet for mislighold skal GIEK reagere raskest mulig og sette i verk egnede tiltak for å søke å unngå tap. Slike tiltak kan være (ikke-uttømmende liste):

- nedbetalingsordninger
- rettslig forfølgning
- konkursbegjæring
- erverv av aksjer og opsjoner, herunder kjøp eller overtagelse av aksjer, konvertering av lån til aksjer, etablering av aksjeselskap og innskudd av aksjekapital (med forbehold om fullmakt fra Stortinget)
- realisering av aktiva, herunder avhendelse av aksjer, oppløsning av aksjeselskap og inngåelse av salgskontrakter
- inngåelse av avtaler om betingelser for fremtidig avhendelse av aksjer
- midlertidig drift eller deltagelse i drift av pant
- yte lån på markedsmessige vilkår
- yte eller garantere for ansvarlige lån og/eller konvertible lån
- yte eller garantere for lån til å overta pant fra foranstående eller sidestilte panthavere
- stille nye garantier også i situasjoner der dette ikke er forbundet med ny eksport
- salg av fordring
- innfrielse og videresalg av lån som står i fare for å bli misligholdt

GIEK skal i oppfølgingen av tiltakene etterstrebe å delta på minst like gode vilkår som tilsvarende kreditorer og medgarantister. Formålet med tiltakene skal være å få dekning av krav, og tiltakene skal kun vare så lenge det er nødvendig for kravdekning. GIEK skal søke å begrense det totale omfanget av sine eierposisjoner.

Vesentlighet i misligholds- og gjenvinningsarbeidet

I tråd med Reglementet skal GIEK informere departementet om vesentlige forhold. Følgende elementer kan trekke i retning av at en misligholds- eller gjenvinnings sak kan anses som vesentlig:

- saker med prinsipiell betydning
- særlig store engasjementer
- saker der det kan bli behov for å bruke trekkfullmakten
- saker som kan føre til at balansekravet ikke oppfylles
- saker med handelspolitiske og/eller utenrikspolitiske aspekter
- saker med omdømmerisiko

Bruk av tapsbegrensende virkemidler som ikke spesifikt er nevnt ovenfor og erverv og avhending av aksjer og opsjoner anses som vesentlig, og departementet skal informeres om dette. Det vises for øvrig til Retningslinjene.

Gjenvinning

GIEK skal drive aktiv gjenvinning etter utbetaling under garantier både overfor private og offentlige debitorer og garantister mv.

2.5 Innfrielse av garanti

Det skal foreligge rutiner for behandling av krav om innfrielse av garantiansvar der det framgår hvordan GIEK skal påse at garantimottaker har korrekt grunnlag for kravet.

Det skal foreligge rutiner for behandling etter at garanti eventuelt er innfridd, dvs. for hvordan gjenvinningsarbeidet og realisasjon av sikkerhet skal gjennomføres, herunder hvilke omkostninger som kan pådras, spørsmål om og eventuelt hvordan GIEK skal tre inn i garantimottakers sikkerhet og tiltak for sikring mot tap pga. kommersielle innsigelser fra debitor i regressomgangen.

2.6 Evaluering

Departementet skal med noen års mellomrom i samarbeid med GIEK sørge for at formålet med garantiordningene og anvendelsen av disse blir evaluert for å innhente informasjon om ordningene er effektive i forhold til ressursbruk, organisering og fastsatte mål.

3 Regler for Alminnelig garantiordning og U-landsordningen

3.1 Anvendelse

Typer garantier som kan gis under ordningene (ikke-uttømmende liste): Långivergaranti, leverandørkredittgaranti, kontraktgaranti, investeringsgaranti, bondgaranti, remburs og kortsiktig kredittforsikring.

Det forutsettes at eksportgarantier med varighet over to år er i tråd med Arrangement.

For investeringsgarantier, kortsiktig kredittforsikring og garantier med varighet under to år, forutsettes det at disse er i tråd med EØS-avtalens regler om offentlig støtte. For kortsiktig kredittforsikring kommer også *Agreement on subsidies and countervailing measures* til anvendelse.

Det vises for øvrig til at jordbruk ikke er omfattet av Arrangement og at WTOs Nairobi-pakke sine restriksjoner for eksportfinansiering av jordbruksprodukter må følges.

Leveranser til norske kjøpere

1. Det kan også gis garanti for følgende leveranser til norske kjøpere:
 - a. leveranser av utstyr og tjenester til skip og flyttbare innretninger som bygges i utlandet
 - b. leveranser av skip, flyttbare innretninger, utstyr og tjenester til slike når disse enhetene skal ha sin inntjening fra utenriksfart eller offshorevirksomhet.
2. Med *utstyr* som nevnt i a. og b. forstås utstyr til skip og flyttbare innretninger, inkludert utstyr som blir tatt med en FPSO når det flytter.
3. Det kan ikke gis garantier til faste installasjoner til anvendelse på norsk sokkel eller til fartøyer/plattformer hvis formål ikke skiller seg vesentlig fra formålet med en fast installasjon. Med *faste installasjoner* menes også alt utstyr som ikke flyttes sammen med

en FPSO, det vil si pumpe- og rørsystemer på havbunnen samt utstyr til oppbygging av undervannsinstallasjoner for et nærliggende oljefelt som knyttes til eksisterende FPSO.

3.2 Garantier for eksport

Generelt

1. Med *eksport* forstås levering av varer og arbeids- og tjenesteytelser, herunder overdragelse av teknisk kunnskap, lisens- og patentrettigheter og lignende, når oppgjør skal skje fra utlandet.
2. Med *norsk interesse* forstås eksporttransaksjoner med og i utlandet som fremmer norsk verdiskaping. Det kan gis garantier i forbindelse med finansiering av eksporttransaksjoner som i betydelig grad fremmer norsk interesse. Hvorvidt en eksporttransaksjon kan sies å i betydelig grad fremme norsk interesse skal vurderes ut fra helheten i transaksjonen, herunder forskning, utvikling og innovasjon, produksjon, lokalisering av hovedkontorfunksjoner og eierskap. Følgende eksporttransaksjoner vil, basert på en konkret vurdering av hver enkelt sak, kunne sies å være i norsk interesse:
 - a. Eksporttransaksjoner fra Norge eller utlandet som inneholder betydelige norske leveranser.
 - b. Eksporttransaksjoner fra Norge eller utlandet som fremmer norsk verdiskaping ved å bidra til for eksempel forskning, utvikling og innovasjon, produksjon, lokalisering av hovedkontorfunksjoner eller eierskap i Norge.
3. Ved vurdering av hva som skal anses som norske leveranser kan det være av betydning hvorvidt leveransene er fra et selskap lokalisert i Norge, fra et selskap underlagt norske selskap med bestemmende innflytelse¹¹, fra et norskeiet selskap i utlandet, eller basert på norsk opprinnelse. Med norsk opprinnelse menes for eksempel at teknologien, immaterielle rettigheter, innsatsfaktorer, fagkunnskapen, etc. kommer fra et norsk selskap. Leveransen skal enten nå eller i fremtiden være til økonomisk fordel for dette selskapet.

Garantiens omfang og garantimottaker

Garantimottaker kan være enhver som får avdekket risiko som beskrevet under.

Eksportgarantier kan dekke både kommersiell og politisk risiko. Garanti kan stilles for avdekning av:

1. Risiko i forbindelse med kredittsalg.
2. Risiko i forbindelse med finansiering av kjøper.
3. Risiko i forbindelse med annen kredittgiving og lignende i tilknytning til norsk eksport.
4. Risiko i forbindelse med finansiering av eksportvarelagre samt produksjon og levering av eksportvarer under faste salgskontrakter.
5. Risiko i forbindelse med gjennomføring av kontrakter om leveranse som nevnt under "Generelt" ovenfor. Risiko i forbindelse med anbuds-, forskudds- og fullførelsesgaranti som et norsk foretak må stille overfor kjøper og risiko for at kjøper uberettiget utnytter den norske garanti.
6. Risiko i forbindelse med salgsarbeid i utlandet og andre eksporttiltak.
7. Risiko i forbindelse med leveranser fra utenlandsk kontraktspart som skal inngå i leveranser fra norsk eksportnæring som nevnt under "Generelt" ovenfor.

¹¹ Bestemmende innflytelse defineres i Aksjeloven som at man representerer flertallet av stemmene i det andre selskapet eller har rett til å velge eller avsette flertallet i selskapets styre.

Garanti som nevnt over kan gis for norsk eksport som er knyttet til kontrakt mellom utenlandske kontraktsparter på en slik måte at oppgjør til den norske eksportør er avhengig av betaling fra den endelige kjøper.

Politisk risiko ved eksport

Dekning av politisk risiko kan omfatte tap som følge av manglende kontraktoppfyllelse som skyldes:

1. Krig, indre uroligheter, grensesperringer, naturkatastrofer, nye lover, offentlige restriksjoner, ekspropriasjon, moratorier og lignende forhold i utlandet.
2. At en fremmed stat, offentligrettslig institusjon eller offentlig selskap ikke oppfyller sine kontraktmessige forpliktelser. Som offentlig selskap kan også regnes selskap som det er alminnelig å anta vil bli støttet av staten i tilfelle betalingsvansker.
3. Vedtak av norske eller utenlandske myndigheter eller lignende, for eksempel boikott.
4. Ustabilitet eller svikt i samfunns- og myndighetsfunksjonene som finner sted i forbindelse med politiske og/eller økonomiske omveltninger i vertslandet.

Dekning av politisk risiko omfatter også tap som oppstår ved tiltak som treffes fordi forhold som nevnt ovenfor antas å ville inntre.

Kommersiell risiko ved eksport

Dekning av kommersiell risiko kan omfatte tap som følge av at privat utenlandsk kontraktspart eller garantist blir betalingsudyktig eller av andre grunner, som ikke skyldes den norske kontraktsparts forhold, unnlater å oppfylle sine forpliktelser under vedkommende avtale.

Hvor garanti gis direkte til bank, finansinstitusjon, garantiinstitusjon, syndikat e.l. i forbindelse med finansiering av norsk eksport, kan garantidekkingen også omfatte manglende betalingsinngang som skyldes den norske kontraktsparts forhold.

Dekning av kommersiell risiko omfatter også tap som oppstår ved tiltak som treffes fordi forhold som nevnt ovenfor antas å ville inntre.

3.3 Investeringsgarantier

Anvendelse

Med *investeringer* forstås innskudd av kapital, produksjonsutstyr eller andre økonomiske ytelser i en bedrift. Lån til bedriften kan også regnes som investering. Garantiperioden kan ikke overstige 20 år.

Garantiens omfang og garantimottaker

Garantimottaker kan være enhver som får avdekket risiko som beskrevet under. Investeringsgarantier dekker kun politisk risiko. Garanti kan stilles for avdekning av:

1. Risiko i forbindelse med selve investeringen
2. Risiko i forbindelse med lån som ytes til bedriften i forbindelse med investeringen, eller når lånet har karakter av investering
3. Risiko i forbindelse med garantiforpliktelser som investor overtar i forbindelse med investeringen kan også omfattes av garantien

Politisk risiko ved investeringer

Dekning av politisk risiko kan omfatte tap som følge av:

1. Ekspropriasjon, konfiskasjon eller lignende inngrep fra utenlandske myndigheters side
2. Ødeleggelse av formuesgoder ved krigshandlinger, opprør eller lignende uroligheter og naturkatastrofer som ikke naturlig vil falle inn under en naturskadeforsikring
3. Betalingsforbud, moratorier, valutarestriksjoner eller lignende hindringer for betaling eller overføring av kapital, renter eller utbytte
4. Kontraksbrudd fra vertslandets myndigheter
5. Tap som følge av ustabilitet eller svikt i samfunns- og myndighetsfunksjonene som finner sted i forbindelse med politiske og/eller økonomiske omveltninger i vertslandet og som svekker forutsetningene for å kunne utnytte investeringen i den grad at den eller dens avkastning kan sies å ha gått tapt
6. Vedtak av norske eller utenlandske myndigheter eller lignende, for eksempel boikott

3.4 Kortsiktig kredittforsikring

Generelt

I tråd med EFTAs overvåkningsorgan (ESA) sine retningslinjer for kortsiktig eksportkredittforsikring er "eksportkredittforsikring" ("*export-credit insurance*") definert som et forsikringsprodukt for kommersiell og politisk risiko tilknyttet betalingsplikt i en eksporttransaksjon. Med kortsiktig menes eksportkredittforsikring med kortere enn to års risikoperiode ("*risk period*"). EFTAs overvåkningsorgan (ESA) sine retningslinjer definerer hvilke risikoer som er "marketable risks", samt hvilke risikoer som er "non-marketable risks".

GIEKs tilbud av kredittforsikring

GIEK kan tilby kortsiktig eksportkredittforsikring tilknyttet såkalt "non-marketable risks". GIEK kan også reforsikre private kredittforsikringstilbydere sine forsikringer innenfor "non-marketable risks". GIEK kan ikke tilby kortsiktig kredittforsikring tilknyttet såkalt "marketable risks". De til enhver tid gjeldende retningslinjer for kortsiktig kredittforsikring fra EFTAs overvåkningsorgan (ESA) skal overholdes. Det vises særskilt til punkt 4.3. i EFTAs overvåkningsorgan (ESA) sine retningslinjer for tilfeller hvor GIEK forsikrer såkalt "temporarily non-marketable risks".

GIEKs tilbud av kortsiktig kredittforsikring skal være et supplement til markedet. GIEK kan kun tilby kredittforsikring når eksportørene ikke kan få kredittforsikring i det private markedet. Om dette er tilfellet skal vurderes i hver enkelt sak.

4 Særlige regler for GIEKs ulike garantiordninger

4.1 U-landsordningen

Geografisk anvendelse

Garanti etter disse reglene kan gis for norske investeringer i og eksport til land som av OECD er definert som lavere mellominntektsland, lavinntektsland og minst utviklede land. Ordningen skal primært dekke land og regioner som er gitt høy prioritet i norsk bistand.

Garantien kan gis når risikoen som er forbundet med kreditten medfører at vedkommende risiko ikke anses egnet for dekning under GIEKs Alminnelige garantiordning, men hvor det av

bistandspolitiske grunner kan være ønskelig å tilgodese særlig utviklingsfremmende prosjekter.

Investeringsgarantier

Det forutsettes at det normalt foreligger tillatelse fra vedkommende utviklingslands myndigheter for overføring av kapital, renter og utbytte i form av generell lovgivning, multilateral eller bilateral avtale om beskyttelse av investeringer.

Garantimottaker skal betale en garantipremie som avhenger av hvilke risikotyper garantien omfatter.

Eksportgarantier

Dersom gjelden skal betjenes fra innenlandske kilder og landet ikke har fullt ut konvertibel valuta, forutsettes det at mottakerlandets myndigheter normalt gir garanti eller avgir en erklæring om at debitor kan omveksle lokal valuta til internasjonal konvertibel valuta og overføring av den nødvendige valuta ut av landet. Et slikt krav kan fravikes dersom landets lovgivning gir slik beskyttelse.

Administrasjon av ordningen

Dersom søknad om garanti mottas av NORAD, sendes denne straks over til GIEK. GIEK vurderer søknaden under Alminnelig garantiordning. Hvis søknaden ikke kvalifiserer under Alminnelig garantiordning, vurderes søknaden under U-landsordningen. GIEK vurderer om de ønsker å forelegge prosjektet for NORAD for vurdering av om prosjektet er utviklingsfremmende. GIEK holder NORAD og Utenriksdepartementet orientert om bruken av U-landsordningen.

4.1.1 Spesifiserte standardvilkår

Det er balansekrav tilknyttet ordningen, jf. kap. 2.1 i Regelverket og pkt. 3.3 i Hovedinstruksen. U-landsordningen skal gå i balanse på lang sikt når det tas hensyn til statlig grunnfond til tapsdekning¹².

4.1.2 Forvaltning av grunnfond for U-landsordningen

Mål og kriterier for måloppnåelse knyttet til grunnfondet

- Det er bevilget midler til et grunnfond for å dekke tap slik at GIEK skal kunne ta større risiko under U-landsordningen enn under sin Alminnelige garantiordning.
- Grunnfondet er 450 mill. kroner.
- GIEK vurderer ikke måloppnåelse av grunnfondet, men for U-landsordningen som sådan, hvor grunnfondet har betydning for vurdering av GIEKs balansekrav knyttet til U-landsordningen, jf. kap. 4.1.1.

Tildelingskriterier

Grunnfondet skal dekke eventuelle utbetalinger under ordningen som overstiger premieinntekter og eventuelle gebyrer det aktuelle år. Grunnfondet er plassert på en egen ikke rentebærende konto i Norges Bank som administreres av GIEK.

GIEK kan overføre midler fra grunnfondet dersom midler under ordningen ikke dekker utbetaling under garantier og administrasjonskostnader. GIEK skal gi NFD skriftlig

¹² Jf. punkt 8.2.3 i Reglementet.

informasjon om hvordan beløp som overføres framkommer. Informasjon om utbetaling under garantier skal omfatte polisenummer, type eksport og til hvilket land, debitor på mottakersiden (selskap og adresse), beløp garantert av GIEK, årsak til at erstatningsutbetaling har måttet finne sted og hvilken type risiko det er tale om i den foreliggende sak, GIEKs innestående av premieinntekter og gebyr for tilbud om garanti under ordningen og spesifisering av hvordan behovet for midler fra grunnfondet framkommer.

GIEK skal overføre garantipremier og evt. gebyrer mottatt fra investor/eksportør og gjenvunnet erstatningsbeløp til grunnfondet inntil det når sin vedtatte størrelse. Når grunnfondet er fylt opp til sin opprinnelige ramme på 450 mill. kroner, skal all overskytende likviditet plasseres på GIEKs rentebærende konto for ordningen.

GIEK skal ha systemer og rutiner som sikrer oversikt over ubenyttede grunnfondsmidler til enhver tid. GIEK skal ha skriftlig oversikt over hvem som har ansvar for attestasjonskontroll og budsjett-disponeringsmyndighet for fondsmidlene. Erstatningsbeløp eller midler til å dekke ev. administrasjonskostnader skal kunne utbetales fortløpende forutsatt at informasjonen for utbetalingsanmodningen er i overensstemmelse med kravene ovenfor.

Oppfølging og kontroll

For oppfølging og kontroll i GIEK gjelder kap. 2.4. For oppfølging og kontroll i NFD av GIEKs bruk av grunnfondet skal dette normalt baseres på innsendt informasjon fra GIEK ved utbetalinger fra fondet. Ut fra gjennomgangen av mottatt informasjon skal NFD vurdere om det er behov for ytterligere oppfølgings- eller kontrolltiltak, jf. Bevilgningsreglementets § 10. Dersom GIEK gir uriktige opplysninger eller erstatningsmidler ikke benyttes i samsvar med fastsatte betingelser, kan midlene kreves helt eller delvis tilbakebetalt.

4.2 Garantiordning for byggelån til skip, fartøy og innretninger til havs (Byggelånsgarantiordningen)

Anvendelse

Kun byggelånsgarantier kan utstedes under ordningen. Garantier etter disse reglene kan gis for lån til selskap lokalisert i Norge for følgende aktiviteter:

- Bygging eller ombygging av skip
- Bygging eller ombygging av fartøy under 100 brutto tonn som kan registreres i norsk skipsregister og som skal brukes i næring
- Bygging eller ombygging av fartøy uten fremdriftsmaskineri
- Bygging, ombygging eller sammenstilling av innretninger til havs eller produksjon av vesentlige underleveranser til disse

Garantiens omfang

Det er et vilkår for å oppnå garanti at kjøper innbetaler en andel, normalt minimum 20 pst. av kontraktssummen i løpet av byggeperioden. Andelen bestemmes av GIEKs risikovurdering av forhold som anses relevante i hver enkelt sak. Risikofaktorer som vurderes er bl.a. antakelser om verftets gjennomføringsevne og finansieringsbehov gjennom byggeperioden, vurdering av teknisk risiko relatert til byggeprosjektet, finansiell soliditet hos kjøper og tilfredsstillende opplysninger vedrørende kjøperens finansieringsplan for fartøyet.

GIEK kan dekke risiko i forbindelse med byggelån med inntil 50 pst.

Betaling for risiko skal minimum være den samme som medvirkende bank eller finansinstitusjon krever.

Risikoavdekning kan kun gis i tilfelle hvor det dokumenteres at kjøpet av det aktuelle skipet, fartøyet eller innretningen er finansiert på en tilfredsstillende måte.

Byggelånet skal være relatert til kostnader som påløper i det prosjekt kontrakten gjelder og skal senest forfalle til betaling ved avslutning av prosjektet.

4.2.1 Spesifiserte standardvilkår

Det skal for samtlige garantier under denne ordningen etableres en formell og reell risikofordeling på pari passu¹³ basis¹⁴.

4.3 Garantiordning for kraftintensiv industris kraftkjøp (Kraftgarantiordningen)

Anvendelse

Kun garantier til finansiering av langsiktige kraftavtaler i industrien kan utstedes under ordningen.

Tilskudd til ordningen

I forbindelse med opprettelsen av Kraftgarantiordningen (jf. St.prp. nr. 1 (2009-2010) og Innst. 5 S (2009–2010)) ble det bevilget et tilskudd på 10 mill. kroner for å forskuttere GIEKs kostnader med å administrere ordningen. Bevilgningen forutsettes tilbakebetalt når økonomien i ordningen tilsier det.

Rammebetingelser

Garantier etter disse reglene kan gis for kraftintensiv industris kjøp av kraft på langsiktige vilkår. Det stilles følgende rammebetingelser:

- Garantier kan gis til enkeltvirksomheters kraftkjøp eller til kraftkjøp foretatt av en sammenslutning av virksomheter (konsortier) innenfor kraftintensiv industri.
- Garantier kan stilles både overfor kraftselger og banker eller andre långivere som finansierer kraftkjøpet. GIEK garanterer ikke for at kraftselger oppfyller sine plikter etter en langsiktig kraftavtale.
- Kraftavtaler det garanteres for må være inngått med en kraftselger i EØS-området. Dette inkluderer både omsettere av kraft og kraftprodusenter.
- En kraftavtale må ha en varighet på minst syv år for å bli omfattet av ordningen. Det kan ikke garanteres for kraftavtaler med en varighet på mer enn 25 år.

¹³ Både begrepet pari passu og pro rata betyr en relativ deling. GIEK bruker begrepet pari passu der hvor partene i alle henseender skal stå likt i den relative fordeling.

¹⁴ Dette er i tråd med pkt. 8.2.2 første ledd bokstav c i Reglementet, jf. kap 2.2 om at GIEK har unntak fra dette punktet for enkelte ordninger med mindre annet er bestemt under vilkår for den enkelte garantiordning.

Garantiens vilkår

I de tilfellene der GIEK har stilt garanti, må overdragelse eller annen disposisjon over kraftavtalen godkjennes av GIEK, som da vil vurdere vilkårene i garantiavtalen for å sikre at ordningen er på forretningsmessige vilkår.

Garantiens omfang

Garantier kan til enhver tid maksimalt dekke 80 pst. av den underliggende forpliktelsen som garantien svarer mot. Ved mislighold kan GIEKs tapsdekning maksimalt utgjøre 80 pst. av det tapet som oppstår.

4.3.1 Spesifiserte standardvilkår

- Garantier skal tilbys på ordinære forretningsmessige vilkår og i tråd med fastsatte prinsipper i EØS-avtalen. Garantiene skal være koblet til en konkret kraftavtale, for et angitt beløp eller beløpsandel og for en begrenset tidsperiode. Garantipremiene skal ta hensyn til risiko på en måte som gjør at ordningen er selvfinansierende på lang sikt. Premiene skal reflektere følgende tre faktorer; (i) kapitalkostnad knyttet til relevant kapitaldekningskrav; (ii) alminnelig kredittrisiko; og (iii) dekningen av garantiordningens administrasjonskostnader. GIEK skal minst en gang i året vurdere om de premier som tilbys er tilstrekkelige for å sikre at ordningen er selvfinansierende.
- Ved garantistillelse der kraftkjøper er et konsortium skal de faktiske brukerne av kraften være betalingsansvarlige for sine respektive andeler, i den grad dette synes nødvendig ut fra forutsetningen om at ordningen skal gå i balanse. GIEK skal om nødvendig stille krav til innholdet i avtalen mellom deltakerne i konsortiet og eventuelt til avtalen med deres morselskaper.
- Ved inngåelse av garantier skal GIEK også vurdere kraftselgers soliditet og kreve morselskapsgarantier bankgarantier eller liknende dersom dette synes nødvendig.
- Garantien skal på en rimelig måte reflektere nåværende og fremtidig forbruk hos kraftkjøper.

4.4 Midlertidig garantiordning for kjøp av skip fra verft i Norge til bruk i Norge (Skipsgarantiordningen)

Anvendelse

Långivergarantier kan utstedes under ordningen.

Garantiens omfang og garantimottaker

Det kan gis garanti for lån til kjøpere av skip, inkludert utstyr og tjenester til slike, når disse enhetene helt eller delvis bygges ved verft i Norge og skal brukes i Norge. Tilsvarende som virkeområdet i Arrangements sektoravtale for skip (SSU) omfattes bygging av nye skip og større ombygginger. Garantier kan stilles både overfor Eksportkreditt Norge, norske finansforetak¹⁵ og tilsvarende virksomheter i utlandet.

Det at ordningen er midlertidig begrenser ikke løpetid på garantier gitt under ordningen og har ikke betydning for tilbud om garanti eller garantier som allerede er utstedt.

¹⁵ Med finansforetak menes virksomheter som faller innenfor Lov om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksloven).

Tilskudd til ordningen

I forbindelse med opprettelsen av den midlertidige garantiordningen for kjøp av skip fra verft i Norge til bruk i Norge (jf. Prop. 1 S (2017-2018) og Innst. 8 S (2017–2018)) ble det bevilget et tilskudd på 10 mill. kroner for å dekke GIEKs administrasjonskostnader i oppstarten av ordningen. Tilskuddet skal tilbakebetales når GIEK anser det som hensiktsmessig ut fra likviditeten i ordningen.

Evaluerings

Ordningen vil være en midlertid treårig ordning og skal evalueres.

4.4.1 Spesifiserte standardvilkår

- Garantien skal tilbys på markedsmessige vilkår og i tråd med fastsatte prinsipper i EØS-avtalen.
- Det skal ikke gis tilbud om garanti eller garanti til låntakere som er i økonomiske vanskeligheter.
- Garantien skal være koblet til en konkret finansiell transaksjon, for et angitt beløp og for en begrenset tidsperiode.
- Det skal etableres en formell og reell risikofordeling på pari passu vilkår for hver enkelt transaksjon mellom GIEK og medvirkende bank(er) og/eller finansforetak. GIEK tar dermed utgangspunkt i transaksjonsspesifikk markedsdata ved fastsetting av vilkår for garantien, men likevel i tråd med vilkårene i Arrangements sektoravtale for skip (SSU).
- Garantien kan til enhver tid, inkl. ved mislighold, maksimalt dekke 75 pst. av det underliggende låneengasjementet.
- Som hovedregel skal GIEK og Eksportkreditt Norge ikke samfinansiere kjøp av skip fra verft i Norge til bruk i Norge med Innovasjon Norge. Dersom sluttfinansieringen samfinansieres med andre offentlige virksomheter, som f.eks. Innovasjon Norge, skal den samlede offentlige risikoandelen ikke overstige 75 pst. av lånefinansieringen.
- Det skal foretas vurderinger tilsvarende Arrangements tilhørende anbefalinger om håndtering av miljø, antikorrupsjon m.m.

4.5 Midlertidig garantiordning for re-forsikring av kredittforsikring

Anvendelse

Garantier for re-forsikring av kredittforsikringsselskapers porteføljer av kortsiktig kredittforsikring kan gis under ordningen.

Regelverkets del 2.1 om Almennelige bestemmelser gjelder ikke for ordningen.

Garantiens omfang og garantimottaker

Det kan gis tilsagn om garanti som dekker tap i kredittforsikringsselskapenes porteføljer, inkludert erstatningsutbetalinger og gjenvinningskostnader, innenfor rammene som fremgår av Regelverket.

Det kan gis tilsagn om garanti fram til 26. juni 2020.

Ordningen er midlertidig og gjelder risiko pådratt mellom 1. januar 2020 og 31. desember 2020, men kun kostnader knyttet til krav meldt inn etter 12. mars 2020. Det forventes ikke erstatningsutbetalinger under ordningen etter 31. desember 2026.

Garantier kan gis til kredittforsikringsselskaper som yter kredittforsikringer til bedrifter som har plikt eller rett til å registrere seg i Foretaksregisteret. Garantier kan ikke ytes overfor kredittforsikringsselskaper som, 31. desember 2019, var i vanskeligheter i henhold til Artikkel 2 (18) av EU-kommisjonens regulering No 651/2014 av 17 juni 2014 (*the General Block Exemption*, GBER).

Garantien gjelder kredittsalg med opprinnelse fra poliseholdere registrert i og med aktivitet i Norge, og dekker risikopunkter i Norge og utlandet. Garantien dekker kredittforsikring tilknyttet alle bedrifter i Norge (definert som alle bedrifter med rett eller plikt til å registrere seg i Foretaksregisteret) samt deres datterselskaper, der hvor i) premie og ii) erstatningsutbetalinger tilknyttet kredittforsikringen går gjennom kredittforsikringsselskapets filial i Norge.

Garantien dekker tap hos kredittforsikringsselskap, som stammer fra dekkede fordringer eller andre dekkede kostnader, basert på de respektive individuelle kontraktsvilkår. Dekkede kostnader er forsikrede kostnader uavhengig av type krav. Garantien dekker også kostnader knyttet til gjenvinning og kravoppgjør.

Tilskudd til ordningen

Ved opprettelse av garantiordningen ble det bevilget et tilskudd på 1,62 mrd. kroner som tapsfond, jf. Stortingets vedtak i samsvar med Prop. 117 S (2019-2020). GIEK skal gi beskjed snarest ved behov for økte bevilgninger for dekking av utbetalinger under ordningen. Eventuelt overskytende tilskudd tilbakebetales til NFD når ordningen avvikles.

Penger til å dekke GIEKs administrasjonskostnader for forvaltning av ordningen bevilges ved tilskudd over statsbudsjettet.

4.5.1 Spesifiserte standardvilkår

Forpliktelse til å opprettholde kredittforsikringstilbud

For å få garanti under ordningen må kredittforsikringsselskapet forplikte seg til å opprettholde sitt tilbud av kredittforsikring på tilsvarende nivåer som i 2019. Dette innebærer:

- i. Å opprettholde rammer mot selskaper som ikke var i vanskeligheter 31 desember 2019, men som kan ha kommet i vanskeligheter som følge av COVID-19. Kredittforsikringsselskapet kan kun redusere rammer hvis én eller flere av forholdene (1-3) nedenfor inntreffer;
 1. Selskapet er i fare for insolvens og offentlig støtte er ikke rimelig å forvente.
 2. Selskapet har blitt rapportert til kredittforsikringsselskapet å ha misligholdt betaling, og det finnes ikke andre muligheter enn å utbetale kravet under kredittforsikringen
 3. Dersom poliseholderen/ leverandøren ikke trenger rammen grunnet reduksjon i salg

- ii. Å gi nye tilbud om kredittforsikring til nye selskaper mot nye risikopunkt som kredittforsikringsselskapet konkluderer at vil være lønnsom. Dette inkluderer nye rammer mot selskaper som ikke var i vanskeligheter 31 desember 2019, men som kan ha kommet i vanskeligheter som følge av COVID-19. For slike rammer skal kredittforsikringsselskapet basere sin vurdering på sunne forsikringsprinsipper. Slike nye tilbud er åpent for alle sektorer.

Garantiens oppbygning

Garantier under ordningen er todelt. Det første elementet består av en garanti opp til et nominelt beløp på 1,8 mrd. kroner (første lag), som inkluderer 180 mill. kroner som skal dekkes av kredittforsikringsselskapene. Det andre elementet (andre lag) er en garanti med en ramme på maksimalt 20 mrd. kroner (totalt garantivolum), inkl. første lag.

- a) Rammene under ordningen skal fordeles på garantier til kredittforsikringsselskaper med aktivitet i Norge i henhold til deres historiske markedsandeler. Kredittforsikringsselskaper med aktivitet i Norge er selskaper som yter kredittforsikring til bedrifter med rett eller krav om registrere seg i Foretaksregisteret.
- b) Garantien gjelder hele porteføljen av saker som kvalifiserer for garantien og det vil ikke være anledning for kredittforsikringsselskapet å unnta enkeltkunder fra ordningen.
- c) Poliseholderen/leverandøren under kredittforsikringen må bære minst 10% av risikoen på den underliggende transaksjonen som forsikres med kredittforsikring.
- d) Kredittforsikringsselskapene skal bære 10% av risikoen opp til et kumulativt beløp på sin andel av de 1,8 mrd. kroner (første lag). Garantien dekker de resterende 90% av risikoen.
- e) Hvis skadene for et enkelt kredittforsikringsselskap er høyere enn kredittforsikringsselskapets andel av det første laget, dekker garantien 100% av det neste laget, opp til kredittforsikringsselskapets andel (jf. punkt a) ovenfor) av det totale garantivolumet på 20 mrd. kroner.
- f) Hvis, for et respektivt kredittforsikringsselskap, skadene er høyere enn kredittforsikringsselskapets andel av det første laget, vil garantien kun dekke nye kredittforsikringer godkjent av GIEK på forhånd. Som del av vurderingen skal GIEK vurdere om i) prisen på kredittforsikringen bør økes, og ii) andelen av premieinntekter fra kredittforsikringen som skal tilfalle staten bør økes.
- g) Garantien dekker ikke mer enn akkumulerte tap tilsvarende 35% av kredittforsikringsselskapets forsikrede salg under garantien.
- h) Garantien dekker ikke skader over det enkelte kredittforsikringsselskaps andel av det totale garantivolumet på 20 mrd. kroner.
- i) Gjenvinning og proveny ved salg av sikkerheter skal bli allokert i henhold til risikodelingen. Garantien endrer ikke juridiske rettigheter og forpliktelser mellom kredittforsikringsselskapet og poliseholder. Dette inkluderer også kredittforsikringsselskapets ansvar knyttet til å gjennomføre gjenvinning ved mislighold under begge lagene av garantien. Kredittforsikringsselskapet skal gjennomføre gjenvinning som om det var kredittforsikringsselskapets egenrisiko.
- j) For garantien skal kredittforsikringsselskapet betale minst 65% av inntektene fra kredittforsikring som dekkes av garantien.

4.5.2 Forhold til annen statsstøtte (kumulasjon)

- Kredittforsikringsselskap som mottar garanti kan ikke motta statsstøtte som dekker de samme kostnadene som garantien.
- Premier som kredittforsikringsselskap betaler til GIEK for garantien kan ikke regnes som tapt omsetning under Statens Kompensasjonsordning.

4.5.3 Særskilt om rapportering til Registeret for offentlig støtte

GIEK skal som støttegiver registrere garantier ytt under ordningen, per garantimottaker, dvs. per kredittforsikringsselskap, til Registeret for offentlig støtte innen 12 måneder fra det tidspunktet garantien utstedes, jf. EUs Temporary Framework del 4 om "Monitoring and Reporting".

4.6 Ordninger under avvikling

Hvis en garantiordning opphører og alt ansvar er avviklet, skal eventuelt restbeløp i fondet – enten det er finansiert av tilskuddsbevilgning eller bare av innbetalt garantipremie – innbetales til statskassen ved NFD og inntektsføres under budsjettkapittel i statsregnskapet for tilfeldige inntekter.

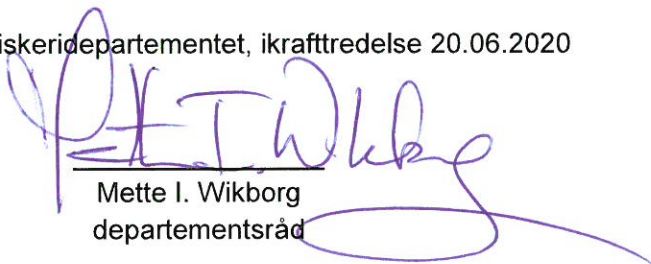
4.6.1 Gammel alminnelig ordning

Ved behandlingen av St.prp. nr. 59 (1983–84) ble det etablert et prinsipp for gammel alminnelig ordning om behandling av gjenvunne beløp, nemlig at overskuddslikviditet utover 25 mill. kroner per 1. januar skal tilbakeføres til staten over neste års statsbudsjett med innbetaling 1. januar¹⁶. Ved behandlingen av Prop. 1 S (2019-2020) vedtok Stortinget at grensen for tilbakeholdt overskuddslikviditet fra 2020 nedjusteres til 5 mill. kroner. Overskuddslikviditet skal tilbakeføres årlig til statskassen gjennom statsbudsjettet til NFD.

4.6.2 Gamle særordninger

Hele fjorårets overskuddslikviditet skal årlig tilbakeføres til staten fra Gammel særordning for utviklingsland¹⁷. Overskuddslikviditet skal tilbakeføres gjennom statsbudsjettet til NFD ved at overskuddslikviditet per 1. januar tilbakeføres til staten over neste års statsbudsjett med innbetaling 1. januar.

Nærings- og fiskeridepartementet, ikrafttredelse 20.06.2020

Mette I. Wikborg
departementsråd

¹⁶ Dette prinsippet ble frem til år 2000 ikke praktisert. I St. prp. nr. 1 (1999-2000) for Nærings- og handelsdepartementet ble det fulgt opp, og overskuddslikviditet har i påfølgende år blitt overført til statskassa.

¹⁷ Ordningen gikk ikke i likviditetsmessig overskudd før i 2000 da trekk på trekkfullmakt var nedbetalt, og overskuddslikviditet ble derfor for første gang overført til statskassen i St. prp. nr. 1 (2001-2002).

I. Vedlegg

Definisjoner av begrep

Med *Arrangement* menes den OECD-tilknyttede avtalen Arrangement on Officially Supported Export Credits og dens underavtaler.

Med *skip* forstås det som Arrangement til enhver tid definerer som skip. Produksjonsenheter og borerigger faller utenfor skipsdefinisjonen selv om de oppfyller kravene til skip slik disse er definert i Arrangement. Dette innebærer at følgende enheter som har eget fremdriftsmaskineri og er navigerbare på det åpne hav, likevel ikke regnes som skip, men som kapitalvarer:

- Halvt nedsenkbare borerigger
- Halvt nedsenkbare produksjonsrigger
- Nybygging av eller ombygging til FPSOer (Floating Production, Storage and Offloading)
- Nybygging av eller ombygging til FPSDOer (Floating Production, Storage, Drilling and Offloading)
- Nybygging av eller ombygging til FSOer (Floating Storage and Offloading) dersom disse bygges for å ligge stille. Dette må vurderes skjønnsmessig.

Følgende enheter som har eget framdriftsmaskineri og er navigerbare på det åpne hav, faller innenfor skipsdefinisjonen:

- Nybygging av eller ombygging til FSOer (Floating, Storage and Offloading), som ikke bygges for å ligge stille. Dette må vurderes skjønnsmessig.
- Nybygging av eller ombygging til boreskip
- Tankskip, selv om de bygges med mulighet for senere konvertering til FPSO

Med *flyttbare innretninger* menes flyttbare enheter som har utstyr for boring etter undersjøiske petroleumsforekomster om bord og flyttbare enheter til annet bruk enn boring etter undersjøiske petroleumsforekomster.

Med *utenriksfart* mens skip som ikke utelukkende går i fart mellom norske havner, men som (også) har fart mellom havner i Norge og utlandet eller mellom havner i utlandet.

Med *offshorevirksomhet* menes både olje- og gassvirksomhet og annen virksomhet offshore (inkludert for eksempel virksomhet tilknyttet offshorevindmøller) som normalt har inntjening i valuta.

Med *til havs* menes indre farvann, territorialfarvann, økonomisk sone, kontinentalsokkel og åpent hav.

Med *kraftintensiv virksomhet* menes virksomheter som faller innenfor næringskodene 16, 17, 20 og 24 i henhold til Norsk standard for næringsgruppering (SN 2007), og innenfor målgruppen. Også virksomheter som tilfredsstiller kravet til kraftforbruk, og som ville falt innenfor næringskodene 20, 21, 24 og 27 i henhold til Norsk standard for næringsgruppering (SN2002) omfattes av definisjonen.

